

Stéphane Arfi

Trei zile la Ierusalim

Traducere din franceză de
Ruxandra Chiriță

Editori:
Silviu Dragomir
Vasile Dem. Zamfirescu

Director editorial:
Magdalena Mărculescu

Redactare:
Loreta Budin

Design și ilustrație copertă: Andrei Gamarț

Director producție:
Cristian Claudiu Coban

Dtp:
Mihaela Gavriloiu

Corectură:
Irina Botezatu
Anca Baci

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ARFI, STÉPHANE

Trei zile la Ierusalim / Stéphane Arfi; trad. din franceză de Ruxandra Chiriță. –
București: Editura Trei, 2019

ISBN 978-606-40-0643-1

I. Chiriță, Ruxandra (trad.)

821.133.1

Titlul original: *Trois jours à Jérusalem*
Autor: Stéphane Arfi

Copyright © 2018, éditions Jean-Claude Lattès

Copyright © Editura Trei, 2019
pentru prezenta ediție

O.P. 16, Ghișeu 1, C.P. 0490, București
Tel.: +4 021 300 60 90 ; Fax: +4 0372 25 20 20
e-mail: comenzi@edituratrei.ro
www.edituratrei.ro

ISBN: 978-606-40-0643-1

Preludiu la fugă

Suntem cu două mii de ani în urmă, într-un străvechi regat din Orient a cărui capitală se numește Ierusalim; acolo trăiește un tânăr fără seamăn.

Numele lui, Iosua, înseamnă în limba ebraică Cerul Mântuiește sau, literalmente, Cerul Ajută.

Înzestrat cu o inteligență și o sensibilitate cu totul ieșite din comun, Iosua are o privire de o blândețe nespusă.

Dar în inima lui clocotește o imensă furie împotriva lui Dumnezeu, cu alte cuvinte, împotriva Cerului.

Căci Iosua nu se mulțumește cu această lege străveche proclamată de Cer ca alinare în fața nenorocirii: „Ca să trăiești fericit, iubește-ți aproapele ca pe tine însuși.“

Așadar, iubirea, se spune, este unicul secret al fericirii.

Dar vai! Ce poate face iubirea împotriva egoismului, a lașității, a abandonului, a umilinței, a cruzimii, a nedreptății? Ce face iubirea împotriva urii, a fărâdelegii, a războiului, a sărăciei și, mai ales, a bolii și morții celor dragi?

Nu, gândește Iosua, trebuie să fie o altă lege, trebuie să existe un cuvânt mai frumos, mai virtuos, mai puternic

decât cuvântul *iubire*: trebuie să existe un cuvânt care ne face cu adevărat fericiți, în ciuda încercărilor vieții.

Astfel, fiindcă își dorește cu pasiune fericirea, pentru el și pentru omenire, Iosua vrea să afle acest cuvânt chiar de la Cer.

În vremea aceea, exista un singur loc unde se putea vorbi cu Cerul: Templul din Ierusalim, unde Cerul își manifesta prezența într-o încăpere tainică, numită Sfânta Sfintelor.

Atunci, mânat de acea logică implacabilă pe care o au copiii hotărâți, Iosua decide să fugă.

Fuga sa la Ierusalim va dura trei zile.

Până astăzi, nimeni nu a povestit ce a făcut Iosua în aceste trei zile.

E cu atât mai uimitor, cu cât această fugă, care a schimbat viața tânărului excepțional, a schimbat în aceeași măsură viețile milioaneilor de femei și bărbați care au venit pe lume după el.

I

ZIUA ÎNTÂI

O inimă mânioasă

De la un capăt la altul al Ierusalimului răsună tângu-
irea unei goarne. Soarele roșiatic prevestește, în această
primă dimineață de primăvară, o zi neobișnuit de caldă.

Caravana Nordului va porni pe drumul de întoarcere.

Mii de pelerini și-au părăsit taberele așezate pe coas-
tele apropiatului Munte al Măslinilor și se pregătesc pen-
tru lunga călătorie presărată cu primejdii, care, printre
văi sălbatice și munți prăpăstioși, îi va duce acasă, în
satele lor.

Fiindcă tocmai a împlinit doisprezece ani, Iosua nu
mai e copil: a devenit bărbat. Așa spune Legea cerească.

Așa se face că părinții lui i-au îngăduit să meargă sin-
gur în urma caravanei, împreună cu verii săi.

Iosua se preface că e mulțumit.

Dar adevărul e că vrea să rămână la Ierusalim.

Se gândește de zile întregi la fuga aceasta.

Căci Iosua e stăpânit de un singur gând: să-i vor-
bească Cerului. Doar ei doi.

Față-n față.

Vrea ca Cerul să-i răspundă nemijlocit la întrebarea care nu-i dă pace: cum să ducă o viață fericită?

Și doar aici, la Ierusalim, va putea vorbi cu Cerul, căci își face simțită prezența în încăperea tainică a Marelui Templu căreia i se spune Sfânta Sfintelor.

Iosua își ridică privirea spre fortificațiile ce înconjoară Orașul Sfânt.

Se spune că trebuie să vezi Ierusalimul o dată în viață, căci altfel nu poți cunoaște frumusețea.

Și totuși, Iosua nu vede frumusețea Ierusalimului.

Nu vede decât o mare grămadă de pietre vechi și trufașe care, într-o bună zi, se vor prăvăli unele peste altele dacă lumea nu se va schimba; dacă nedreptatea va zdrobi mai departe viața; dacă Cerul, care poate îngheța soarele și aprinde luna cu un singur cuvânt, îi va lăsa mai departe pe oameni pradă suferințelor, durerilor și disperării.

I-2

Iosua poate fi lesne deslușit între pelerinii care se pregătesc de drum: după talia înaltă și suplă (e mai degrabă mare pentru vârsta lui) și după bucele bălaie care-i dau înfățișarea unui leu tânăr.

E înconjurat de verii lui și de câteva verișoare încântate de farmecul tulburător răspândit de acest frumos chip serios, luminat de o privire atât de blândă, încât pare să vadă ceea ce nu vede nimeni: misterul lucrurilor.

Alături de Iosua stă Iohanana, vărul său preferat, doar puțin mai mare ca vârstă, însă mult mai mare ca înfățișare și mult mai zbuciumat, care dă din mâini de parcă ar tăia văzduhul.

Iohanana nu trăiește decât pentru a sluji Cerul, de la care așteaptă, cu ferve, să pedepsească oamenii, după părerea lui cu toții păcătoși, cu toții necinstiți, cu toții desfrânați; și să-i pedepsească în modul cel mai crunt: cutremur, furtună și potop care să aducă sfârșitul lumii — „Cerul are de unde să aleagă“, spune adesea Iohanana.

Puține dintre cele pământene îi sunt pe plac lui Iohanana. Dar pe vărul său Iosua îl iubește ca pe un

frate. Și îi place totul la el. Îi admiră dezgustul față de trufia bogaților și a preoților; pasiunea arzătoare cu care Iosua ocrotește femeile și fetele (a crescut printre ele și le înțelege durerile), dar și ființele pe care nimeni nu cuatează să le ocrotească: animalele și florile, mai ales florile numite vardah, acele frumuseți trandafirii cu pistilul de un alb strălucitor, a căror mireasmă delicată stăruie, fapt nemaipomenit, multă vreme după veștejirea lor. Dar aceste flori vardah sunt culese fără rușine, iar zilele lor sunt scurtate cu cruzime, spre deznădejdea lui Iosua.

Iohanan iubește mai presus de toate furia ce clocoțește în inima lui Iosua; acea furie nemărginită, năvalnică; acea furie care va primi ca răspuns mânia cea mare a Cerului, sfârșitul lumii, după cum este încredințat Iohanan.

Dacă Iohanan crede în acest lucru imposibil — că furia unui copil ar putea declanșa mânia Cerului —, este pentru că știe secretul lui Iosua.

E o taină cumplită pe care Iosua o poartă pe umeri.

Atât de cumplită, încât cine o cunoaște nu poate nutri decât dragoste deplină pentru flăcăul acesta; nu poate decât să se mire cum de a rămas el cu mintea întreagă, căci nu îi e îngăduit să-i mărturisească nimănui taina, nici măcar celor apropiați.

Este al treilea an în care Iosua vine cu familia la Ierusalim. De astă dată, pentru Pesah.

Pesah e o mare sărbătoare.

Iosua iubește sărbătoarea aceasta mai mult ca pe oricare alta, căci celebrează întoarcerea la libertate, sfârșitul robiei pentru poporul său care fugea, cu o mie de ani în urmă, din marea împărăție a Egiptului.

Însă cele șapte zile de bucurie și îmbrățișări au trecut, iar sărbătoarea Pesah s-a sfârșit.

Deznădejdea și-a reluat locul în viața mărunță de zi cu zi.

Poporul lui Iosua simte iarăși lipsa libertății. Este iarăși în robia unei mari împărății, cea romană de astă dată, care asuprește prin impozite, prin biruri și prin legi barbare ținutul ocupat cu armatele, care impune prin forță un singur fel de a gândi, o singură monedă, precum și cultul negoțului fără stavilă, ca singur crez.

Preoții Marelui Templu din Ierusalim, îngrijindu-se să-și păstreze onorurile și privilegiile dăruite de împărăție, veghează asupra poporului, nu cumva să se răscoale.

Una ca asta, susțin ei, ar aduce pedepse sângeroase din partea stăpânilor și, poate, chiar exilul, călătoria silită spre uitare.

Firește, răzvrătire există. Dar este a fanaticilor religioși, sicarii (numiți astfel căci poartă un pumnal încovoiat, *sikar*); ca să-i alunge pe romani, aceștia ucid soldați, funcționari de rang înalt și oameni din popor care slujesc dușmanul, răspândind teama zi de zi.

Iată de ce, încă din zori, preoții Marelui Templu, însoțiți de slugi înarmate cu bastoane, cutreieră Orașul de Jos, ca să-i fugărească pe acei copii ai străzii care, înzestrați de sicari cu pumnale, amenință să înjunghie pe oricine se înfrățeste cu stăpânilor.

Ca să pună capăt neorânduiei, regele Arhelaus, succesor și fiu al regelui Irod cel Mare, le-a poruncit preoților să-i găsească pe acești tineri care seamănă groaza și să-i arunce în temniță înainte ca soldații romani să-i pedepsească așa cum îi pedepsesc pe sicari, biciuindu-i vreme de câteva ceasuri în văzul lumii și pironindu-i pe cei mai înverșunați de bârne din lemn, cu brațele desfăcute, până la moarte.

La poalele Ierusalimului, caravana se urnește în sfârșit.

Pornește în marea călătorie către nordul regatului.

Profitând de norul de praf ce se ridică deasupra familiilor de pelerini, Iosua se pierde din ochii verilor săi, mai ales din ai lui Iohanen, pe care tocmai îl caută un grup de flăcăi ca să cânte din toți rărunchii rugăciuni, ceva mai departe de șuvoiul pelerinilor.

Iosua privește împrejur. Nimeni nu-i dă atenție.

Inima lui, inima aceasta atât de mândră, inima aceasta de copil care va deveni curând bărbat, inima aceasta ce caută cu înflăcărare adevărata fericire, acea fericire care să dăinuie în ciuda necazurilor vieții, inima aceasta bate să-i spargă pieptul.

Dorința de a fugi s-a prefăcut în teamă. Cum ar putea fi altfel? Ierusalimul e un oraș imens, iar primejdia pândește la fiecare colț de stradă. Să-și părăsească părinții, lipsit de bani, lipsit de hrană, lipsit de orice altceva afară de curajul său înseamnă un salt terifiant în necunoscut.

Iosua nu e însă nechibzuit pentru întâia dată.

***

Ultima oară a fost acum trei ani, când venise o toamnă atât de vijelioasă, încât preotul satului pusese să se taie ramurile bătrânului sicomor, pe care nădăjduia să-l scape astfel de o moarte sigură.

Iosua se împotrivise din toate puterile, însă fără folos. Îl auziseră strigând o noapte întreagă, plângând cu lacrimi fierbinți: „I-au tăiat brațele! I-au tăiat brațele!”

A doua zi în zori, din ramurile sicomorului cursese un ulei gros, ce mânjise în roșu veșmintele sătenilor care se apropiau prea mult de copac. Spaima fusese atât de mare, că preotul hotărâse să le dea pace copacilor și arbuștilor din sat, măcar pentru o vreme.

Însă Iosua ceruse să fie cruțate și florile de vardah pe care le îndrăgea atât de mult și care trăiau atât de puțin, fiind culese fără rușine.

Dar preotul refuzase scurt.

În semn de protest, băiatul se zăvorâse în micul templu din sat, pironind cu dibăcie (nu degeaba era ucenic tâmplar) o scândură groasă de-a curmezișul ușii.

Iosif, tatăl lui Iosua, rușinat că fiul cutezase să facă una ca asta în lăcașul sfânt, îi poruncise să deschidă ușa, sau urma să fie pedepsit cu asprime. Dar niciuna dintre amenințările părintești nu dăduse roade.

Dârzenia lui Iosua fusese chiar și mai mare: „Deschid numai dacă preotul o să cruțe florile de vardah!”, spusese flăcăul cu îndrăzneală.

Miriam, mama lui Iosua, încercase atunci să-l înduplece pe preot, căci știa că, dintre ei doi, fiul ei era cel mai hotărât.

Dar nu izbutise nicicum: preotul spusese că îi îngăduise și așa prea multe flăcăului neobrăzat, care se amesteca fără încetare în viața oamenilor mari. Nu ceruse Iosua

într-o zi să fie pedepsiți soții care-și bat nevestele? Dacă e să fie așa, de ce n-am cere consimțământul femeilor pe care le mărităm? Îi răspunsese atunci preotul, din câte-și amintea. De ce nu le-am îngădui să folosească banii familiei? Sau chiar să studieze Legea Cerului?

Ziua trecuse, se lăsase seara, iar Iosua deschisese ușa templului chiar în clipa în care preotul, învins, se învoise să cruțe florile de vardah.

— Ce va cere acest mic împielitât data viitoare? Să ocrotim pietrele? Ar fi în stare! ocărăse preotul furios, întorcându-se la rugăciunile lui.

Iosif își ceruse umil iertare pentru purtarea fiului său, dar preotul dăduse sentința, întorcându-se înspre el:

— Vreme de un an, nu-i mai îngădui lui Iosua să calce în templu. Va învăța mai târziu Legea Cerului.

Iosif dăduse să-i mulțumească preotului pentru această izgonire îndreptățită, o pedeapsă mult mai blândă decât ar fi meritat fiul său, dar Iosua nu-i lăsase răgaz.

Cu brațele încrucișate, mândru cum nu-i era îngăduit să fie la vârsta lui fragedă, băiatul cu părul bălai îi ținuse piept preotului:

— Cu atât mai bine, am să învăț Legea singur. N-am nevoie de un preot care să mijlocească între mine și Cer!

Așadar, în această primă zi de primăvară, în vreme ce se frământă în fața meterezelor Ierusalimului, iar caravana înaintază agale pe drumul de întoarcere către nordul regatului, Iosua are aceeași dârzenie ce l-a făcut să se zăvorască în templul din satul lui.

Nimic nu-l va împiedica să fugă.

N-au însemnătate nici primejdiile, nici grijile părinților săi; el nu se va întoarce acasă.